Diari de les idees 56 – Ukraine: The impossibe became possible

One week ago, Russian President Vladimir Putin ordered an invasion of Ukraine, unleashing an unprecedented crisis in Europe since the end of World War II. Despite the changing current of a war scenario with still uncertain results, we present a special issue of the *Diari de les idees* with the aim of proceeding with an analysis with a certain perspective further away from the din of battle for try to understand and explain the motivations and repercussions of the conflict.

Slate magazine publishes a first assessment of the first week of the war and points out in the first place that this time, American intelligence has read Putin's game perfectly. Convinced for several months that the invasion was inevitable, they used the information to pressure Putin and eliminate the surprise factor. Thanks to the NSA's electronic surveillance capabilities, troop and material movements have been tracked. The plans for the false flags were then exposed, undermining the Kremlin's propaganda efforts. A second element of the article is that Putin has carried out his campaign of reconquest by diverting attention, by surprise, acting where it was least expected, but now he must end the war he has started. Sanctions, the effects of which will take months to make a significant impact, will not change his mind. At the very least, he will want to take Kharkiv and Kyiv, get rid of the Ukrainian government and build a land corridor from the Crimea to the Donbass. The next step would be to get the West to accept the idea of a "Belarusian-style" Ukraine ruled by a puppet government, or, if things go wrong, it will propose the partition of Ukraine along the Dnieper, with a demilitarized government in the West.

Or perhaps try to control Moldova from Transnistria while seeking to transform Serbia into a satellite state. The article also points to the failure of the Merkel doctrine. The sixteen-year strategy of appeasing the Russian president by strengthening economic ties between the two countries and hundreds of billions of investments in the Russian Federation have just blown up. In four days, the new chancellor Olaf Scholz, pushed by the events, has just broken three taboos: he has canceled the Nord Stream 2 gas pipeline, agreed to hand over defensive weapons to the Ukrainians and has just decreed a complete overhaul of the

military budget until 100 billion euros. The article concludes by pointing out that the West can now choose between two strategies. A strategy of appeasement: financing the so-called economic prosperity through “peace dividends”, accepting the lasting fall in military spending, negotiating with Putin, obtaining guarantees of non-aggression, limiting stationed NATO troops in Eastern countries to continue to feed the peoples of Europe with the hope that war is a thing of the past. The report argues that this strategy would certainly lead to a war in a period of one to ten years. The second strategy would aim to correct twenty years of catastrophic defense policies by European governments: the German chief of staff recently admitted that his army was “naked”, British army figures at the lowest for 200 years; for the French, between one-third and one-half of the tanks, planes, helicopters, and so on. would not be operational in the event of a high-intensity conflict. The report concludes that it is urgent to act to avoid an already well-known scenario, as only this approach will provide the necessary negotiating mechanisms to prevent further wars in Europe.

In this context, Paul Poast, a professor of international politics at the University of Chicago, points out to *The Atlantic* several possible future scenarios: 1) a withdrawal from Russia; 2) a change of regime in Kyiv; 3) the complete occupation of Ukraine; 4) the beginning of a new Russian empire; and 5) widespread conflict. Scenario 1 shows that the war is turning into a dead end for Russia, with protests across the country; the Russian stock market and the ruble have sunk, and that could only be the beginning. This could lead to Putin’s decision to step back and order his troops to leave Ukraine. Scenario 2 would mean a regime change with the removal of the current government and the replacement of a friendly government by Russia, turning Ukraine into what is now Belarus, a vassal state. Scenario 3 would lead to the disappearance of the Ukrainian state, beyond the regime change brought about by the previous scenario. In this case, Russia’s goal is not just to establish a new government, but to seize the whole country and make Ukraine part of Russia. Scenario 4 would respond to the desire to recreate the Soviet Union in a new way. It can be deduced from Putin’s recent speeches that this would not end Ukraine and that the conflict could spread to former Soviet republics such as Moldova, Belarus and Georgia, a country that Russia had already invaded in 2008. Finally, scenario 5 would be an extension to the former to the former Soviet republics – Estonia, Latvia and Lithuania – which are now part of NATO. If this were to happen, Article 5 would automatically be activated, the mutual defense clause stating that an attack on a Member State would be an attack on the Alliance as a whole, and other NATO countries would come in defense of the of the attacked countries, which would de facto be a war between the United States and Russia.

Indeed, one of the main immediate consequences of the invasion of Ukraine is undoubtedly the resurgence of NATO as a major player on the international stage, after successive crises that questioned its usefulness in a new multipolar international order. Now, the war against Ukraine enshrines the Russian threat against which the Alliance was created in 1949. Thus, *Le Monde Diplomatique* states in its editorial that, paradoxically, the decision taken by the Russian president to attack Ukraine will involve a strengthening of the Western military alliance at the very gates of his country. Like the illegal invasion of Iraq by the United States in 2003, also against the backdrop of false propaganda broadcast by the media, the

invasion of Ukraine by Russia opens a new dangerous chapter in international relations. It will have a negative effect on political life and the world economy. On the other hand, ecological and social emergencies are also at risk of being relegated to the background as this war in Europe will lead to an escalation of military budgets that has been going on for several years.

Ruth Ferrero tells *Jot Down* magazine that she is waiting to see how the conflict evolves, but it can be said that this move means the death of the Minsk Accords, the only diplomatic tool available to try to resolve them, at least partially, the source of the tension in the region. From now on, nothing will be the same for Russia, Ukraine, or the rest of the world. Ferrero argues that the Russian invasion will have consequences for geopolitical reorganization in Europe, but also beyond. What is important is that the new geopolitical context that is taking shape at this time, where China is playing an essential role, will depend on how the conflict in Ukraine is resolved, as China's behavior in its area of influence will depend on it , specifically in Taiwan. Ultimately, Ukraine is a test, a challenge to the Euro-Atlantic security structure.

In this sense, from the pages of *El Temps*, Abel Riu states that the most obvious failure is the impossibility of having to implement the Minsk agreements, which were in response to a treaty signed by Russia, Germany, France and Ukraine in early 2015. The Minsk Accords were a legal basis on which to act, because it was recognized by all parties, with a political solution that provided for the recognition by Kyiv of a political autonomy of the areas under the control of the pro-Russian rebels, as part of its reintegration into the Ukrainian state. But Ukraine has resisted such implementation. Volodymyr Zelensky came to the presidency of Ukraine in 2019 with a less nationalist and more conciliatory disposition than his predecessor, Petro Poroshenko, and seemed determined to resolve the conflict, and in 2019, he met with Emmanuel Macron, Vladimir Putin and Angela Merkel, among other state leaders. But there has been a lot of internal resistance from the most nationalist sectors in Ukraine, and this has exhausted Russia's patience, which has resulted in the progressive militarization of the borders, which was a sign that situation could end like this. It is, therefore, a failure on all sides, a multilateral failure. The responsibility for the war lies with Russia, of course. But how did you get here? We could talk about the expansion of NATO, the deployed anti-missile shields that have aroused fear on the Russian side and the many maneuvers in this regard that have raised alarms in Putin.

A Vladimir Putin whose long-term goal, according to Jean-Robert Raviot in *Conflits* magazine, was to achieve a neutral Ukraine, then open a major negotiation with the United States and its NATO allies for a complete review security architecture of the European continent. In this context, he considers it plausible that it was the United States' refusal to go into negotiations with Moscow based on the two draft treaties submitted by Russia on December 17, 2021, that accelerated the development of the invasion launched on February 24. To find out the causes that led Putin to plan and then decide to implement an operation of this magnitude, it is necessary to analyze his intentions through the fabric of official discourse, trying to glimpse the mental universe that has shaped this decision. In his view, two discursive registers allow us to draw two chains of causality, closely linked together. The first is of a political and geopolitical nature of the new Cold War. The New

Cold War is not a continuation, but rather a resurgence of the Cold War itself, which took place in the 2000s as a reaction to the post-Cold War of the 1990s and a new Russian desire to revise order. European. Russia believes that the latter was built without it and even against it, taking advantage of its weakness in the 1990s. In this sense, a key figure in the Cold War, the American diplomat George Kennan, inventor of the concept of containment, already warned in 1997 that the decision to admit NATO to the former satellites of the USSR in Eastern Europe it was a "fatal error".

In this first chain of geopolitical causality is grafted a second of a civil and cultural order, by virtue of which Russia is a state carrying a civilization – the Russian world – threatened in its very existence by a latent and diffuse Western Russophobia – which leads leaders to want to seize their natural resources, control the logistics corridors of the Eurasian continent, even today, to better contain China. According to this culturalist view, which we find, for example, in the thought of Alexander Solzhenitsyn (*Comment réaménager notre Russie?* Fayard, 1990), Ukraine is not a nation, but the branch of a great Russian people. Therefore, Russia has the mission to bring together in a single Moscow-led political entity Russia itself, Belarus, Ukraine, and the Russians living in the neighboring states (North Kazakhstan). Today, continuing this logic of thinking, Ukraine would have become the weak link in the Russian world, because somehow it would have lost its identity consciousness under the influence of a revengeful Ukrainian nationalism (even "neo-Nazi" in Putin's words) manipulated from the outside. This view of the Russian president's own world was also anticipated by Kennan in *The Sources of Soviet Conduct* in which he set out the thesis that the foreign policy of the USSR was determined by ideology and circumstances. Soviet leaders were the heirs of Marxism-Leninism, but it is not necessary to look for a handbook in this ideology, but to consider that leaders move according to necessarily changing circumstances.

In the same vein, Zbigniew Brzezinski, President Jimmy Carter's national security adviser, already announced in a famous 1992 article in *Foreign Affairs* that after the collapse of the Soviet Union, the West should support the transition with a commitment guided by a far-reaching geopolitical vision in order to achieve two interrelated goals: the emergence of a truly post-imperial Russia that could occupy its rightful place in the concert of the world's major democratic nations; and the stable consolidation of the newly independent non-Russian states, some of which were then only in the early stages of building their own nation, in order to create a lasting geopolitical context that would in itself reinforce Russia's transformation into a post-imperial state.

In this regard, Brzezinski stressed above all that, from a geopolitical point of view, it was essential for Ukraine to be able to stabilize itself as a secure and independent state. This would automatically increase the chances of Russia evolving as a post-imperial democratizing and increasingly European state. Consequently, a critical component of Western strategy had to be a deliberate effort – not only economic but also political – to consolidate a stable and sovereign Ukraine.

As for the messianic and imperialist view underlying the decision made by Russian President João Pinheiro da Silva and Scott B. Nelson, they argue in the

Observador newspaper that the attack on Ukraine is only the latest development in a strategy soaked in a very specific view of the world and of history. In his book *The Road to Unfreedom* (Random House, 2018), American historian Timothy Snyder argues that Putin's Russia is a perfect example of the "politics of eternity." According to Snyder, eternity places a nation at the center of a cyclical history of victimization. Time is no longer a straight line to the future, but a cycle that constantly revives the threats of the past. The mastermind behind Putin's "politics of eternity" is Ivan Ilyin, a relatively unknown Russian philosopher who is often described as an ideologue of Russian fascism following the publication of his book *Foundations of Struggle for the National Russia* (1938). Putin is considered one of his great theoretical and spiritual references. This is because Ilyin's philosophy was deeply shaped by the Bolshevik revolution, more specifically, as a counter-revolutionary response to the events of 1917. Ilyin became an advocate of violent methods against the revolution and, over time, the author of a Christian fascism destined to overcome Bolshevism. Already in exile in Berlin, Ilyin formulated his writings as a guideline for future Russian leaders who would come to power after the end of the Soviet Union. In this sense, Ilyin is vindicated as a guide to modern Russian nationalism in the face of the liberal revolution that the US government seeks to impose through mass culture, economic dependence, and identity homogenization, especially beginning with what are considered Western countries. colonized. Once we understand Ilyin's profound influence on the current Kremlin administration, the importance of Ukraine for Putin's political project becomes clearer. After all, Putin's policy responds to the saying that "St. Petersburg is the head of Russia, Moscow is the heart, and Kyiv is the mother."

Thus, as Xavier Mas de Xaxàs points out in *La Vanguardia*, Putin's decision is part of the imperial logic of a Russia that feels insecure on its borders and has been underestimated since the disappearance of the Union Soviet. Putin intends to reunite territories he has always considered part of Russia or its sphere of influence (remember that the dismemberment of the USSR left some 25 million Russians outside its borders). Thus, in addition to Abkhazia and South Ossetia in Georgia (2008) and Crimea and the Donbass in 2014, Moldova is in the spotlight, where the separatist region of Transnistria called for its integration into Russia in 2014. An integration that is already taking place in Belarus with the merger of the army, politics, and finance, President Lukashenko resisted the democratic uprising of 2020 with the support of Putin and has owed him his political survival ever since. The same dependency has the Kazakh leader Tokayev, who last January needed Russian security forces to crush another pro-democracy movement. Putin knows that he does not need a clear and definitive victory in these territories to achieve his goals.

Georgia and Ukraine, for example, will not join NATO because they cannot guarantee that they will return the territories that Russia has segregated. At the risk of losing them permanently, they remain outside the Alliance, and the Kremlin thus retains a strategic advantage over NATO.

Highlighting the dangers of a possible future spread of the conflict in the Balkans, Ian Bancroft told *Open Democracy* that the region remains very vulnerable to the contagion of the ongoing crises on Europe's eastern borders, and believes that otherwise act soon neglected problems will get complicated and mutate until it is too late. As Russia

accelerates its invasion of Ukraine, concerns are growing about other challenges to a security architecture that, while imperfect, has largely stabilized a key region of Europe. As with Ukraine, the European Union's indifference to the dangers facing the Balkans has only undermined the hitherto indisputable confidence in its policies that the candidates for accession had almost dogmatically defended. Today, Bosnia and Herzegovina are facing a resurgence of secessionist tendencies, while attempts to normalize relations between Serbia and Kosovo have failed. Although the prospect of secession from Republika Srpska remains slim, Dodik's provocative actions are a direct challenge to the constitution of Bosnia and Herzegovina. Possible clashes – for example, if there were attempts to withdraw the country's armed forces from the territory of the entity, as proposed – would create a series of security dilemmas that could further increase tensions. Enlargement has become an empty promise, even if the Union continues to invest considerable political and financial capital in the Balkans.

At the same time, Daniel Boffey told *The Guardian* about the chances of Volodymyr Zelensky's bid for Ukraine's accession to the EU. In addition to MEPs, the governments of the Baltic states, as well as other countries, including Greece, have expressed their support. Ursula von der Leyen, President of the European Commission, replied that Ukraine was "one of us and we want them in the EU". But in other EU capitals, the request has caused a great deal of concern because it is an emotional reaction that will surely lead to disappointment and bitterness in the next few months. In addition, Albania, the Republic of Northern Macedonia, Montenegro, Serbia, and Turkey are currently the candidate countries, but Emmanuel Macron, the French president, has stressed that given the EU's failure to respond adequately to the democratic deficit. of Poland and Hungary, or to find a way to have a coordinated foreign policy, there can be no enlargement until treaty reforms have been made. On the other hand, according to *Transparency International* corruption Perceptions Index, Ukraine is the second most corrupt country in Europe, ahead of Russia. She is currently embroiled in a war and her future boundaries are unclear. So, bottom line is that we're really looking forward to it. If the Council of the European Union agrees, the European Commission will be asked to give its opinion, and this process can take up to 18 months. Ukraine will then have to integrate EU legislation for an indefinite transitional period.

Le Grand Continent is wondering whether the invasion of Ukraine represents a key moment in the geopolitical awakening of the Union and how the measures taken on a continental scale should be understood this weekend. To analyze the surprising scope of the European response, both in its economic and military aid aspects, the journal, together with the Geopolitical Studies Group, proposes a map and a table that analyze the position of each state. member. While the Ukrainian war seems to be entering a new stage, Josep Borrell announced on February 27 the allocation of aid – financed under the European Peace Fund – up to 450 million euros for the sending military assistance to Kyiv, as well as 50 million euros for the supply of fuel, protective materials, and emergency medical assistance. In addition, the Commission has announced a € 90 million humanitarian aid fund – a much more classic form of commitment – for emergency aid programs aimed at supporting civilians affected by the war. As part of the Civil Protection Mechanism, 8 million essential health care items will be delivered to Ukraine. At Member State level, aid

follows two modalities which draw a map of seemingly minimal divergences in the context of a convergence whose speed has surprised most observers, but which deserves close study. The presence of Finland and Sweden stands out, two neutral countries that have decided to offer military aid.

As for the position of another major player in the crisis, although behind the scenes, Stuart Lau points out to *Politico* that Putin's war against Ukraine is putting Beijing in a very awkward position. On the one hand, China's official position is to make vague statements in favor of the Kremlin, criticizing NATO and Washington, while complaining about Western aggression and the dangers of a new Cold War. On the other hand, the fundamental geopolitical dynamic underlying the invasion of Ukraine is very uncomfortable for Beijing, which is obsessed with territorial sovereignty. The idea that a particular region or ethnic group could claim independence and be recognized by a nuclear superpower is a real nightmare for China, which is constantly worried about dissent in regions such as Tibet, Xinjiang, and Hong Kong. In short, this is not the way Beijing wants international diplomacy to be conducted. On the other hand, China also does not want its growing strategic ties with Putin to hamper its trade relations with Western economies, which have been unexpectedly unanimous in their opposition to Putin's campaign in Ukraine. At the same time, from the pages of *SupChina*, Maria Repnikova analyzes the continuations and differences with the 2014 statements on the annexation of Crimea. The similarities are basically that China still has a neutral and vague approach to this crisis. There is no explicit criticism in Russia, but the general feeling is that this crisis should be resolved peacefully, and that both sides should try to resolve it through diplomacy. As for the differences, Repnikova considers that there is a greater emphasis on considering the United States as a negative actor and triggering this crisis.

Another crisis unleashed by the war in Ukraine is that of refugees, according to *The Economist*. Indeed, after a week of invasion, nearly a million people have fled Ukraine, according to the UN High Commissioner for Refugees. About half have entered the EU on the border with Poland, while Hungary, Moldova, Romania, and Slovakia are secondary crossings. The commissioner in charge of crisis management says that the war could force 4 million people to flee Ukraine, while a few million more will take refuge in the west of the country, still considered a relatively safe area. So, the EU's borders, which have been increasingly closed to most refugees since the large influx from Syria and Afghanistan in 2015, are opening up to Ukrainians.

Poland, which already hosts about 1.5 million Ukrainians, some of whom have been displaced by Russia's previous aggression on the Donbass, says it will offer refugee and assistance to all Ukrainian refugees. Another noteworthy fact is that unlike in 2015, when four-fifths of adult migrants from Syria and Afghanistan were men, Ukrainian refugees are almost exclusively women and children, since Ukrainian men between 18 and 60 years are subject to compulsory military service and are prohibited from leaving the country. Another difference is that from 2017, Ukrainians can travel without a visa for the EU for 90 days, which means they do not have to apply for asylum in the first EU country where they enter. Thus, the task of hosting them will be distributed among countries, while in 2015 the burden fell disproportionately on Greece and Italy, due to geographical reasons, and on

Germany and Sweden, which were the most receptive countries to open. its doors. But perhaps the biggest difference is how this new refugee flow will be received. Many Ukrainians are already living in the European Union, many are helping their compatriots when they arrive, offering shelter and advice on how to survive. If they end up staying, these ties will help them integrate. For governments, accepting migrants with the support of citizens is much easier than having to organize their installation against the will of the people.

Finally, David Frum points out to *The Atlantic* some of the keys to the economic and financial impact of the invasion and states that the current situation is analogous to the 1979 crisis when The Middle East caused rising energy prices and Western economies collapsed. Russia is the world's third largest oil exporter and the second largest exporter of natural gas. Now that Western countries have responded to the invasion by imposing harsh sanctions on Russia, Putin is likely to counterattack by retaliating by lowering fuel sales. So, the state of the energy market provides much of the answer to why Putin has decided to attack now. According to Frum, the real explanation lies in the weakness of the global energy market in the late 2010s, and its new strength in the 2020s. From mid-2014 to the start of the global pandemic in 2020, Russian gas sold for less than $ 10 per million British metric thermal units, often for less than $ 5. But the gas market is inevitably cyclical and the low prices of the 2010s discouraged investment in new supply and set the conditions for rising prices during the 2020s. As the world economy has, the price of gas has also begun to recover from the pandemic. The price of Russian gas in spot markets exceeded $ 10 per million metric BTU in June 2021, then 15 and then 20. The day Putin announced the invasion of Ukraine was about $ 30...

Similarly, Brenda Schaffer warns *Foreign Policy* that since Russia attacked Ukraine a week ago, the price of crude oil has skyrocketed to $ 105 a barrel, a price that was last reached in 2014 as a result. of the annexation of Crimea. The author believes that things could get much worse from here, because if the current sanctions imposed on Russia do not explicitly target the energy trade, sanctions on banks and other entities will prevent exports of oil, natural gas, and coal, wreaking havoc on global energy markets. In addition, the dangers for oil tankers traveling to the Black Sea will lead to a decline in oil reaching world markets, including the maritime supplies of non-Russian producers such as Kazakhstan. The cut in the supply of Russian oil and natural gas to the markets will have contagious effects and will further increase the prices of coal and liquefied natural gas (LNG), which will also have a negative impact on inflation. As was the case with the 1973 oil crisis, the current energy crisis is taking place at a time when energy markets are already particularly tense. Indeed, in terms of demand, world oil consumption has returned to pre-pandemic rates, and is likely to continue to rise, especially once the volume of international travel grows again. At the same time, the pandemic has also led to increased demand for basic oil as it has increased the use of plastics due to the increasing use of masks, disposable items, and various consumer items and that the use of public transport has been reduced to the benefit of travel by car. Meeting this increase in demand without raising prices requires producing more oil, which few Western governments have openly admitted. And one of the only countries with a large capacity for underutilized oil production is the United States, precisely at a time when President Joe Biden's policies and the sentiments of his political

base against fossil fuels are important factors that have prevented new ones. investments in U.S. oil production.

English translation: Marian Moyà, trainee student at the CETC

Photo: Map of Ukraine painted on a wall of Maiorsk in the Donetsk region.

© Ingebjørg Kårstad/Norwegian Refugee Council

Assessment of a week of war and possible outcomes

Manuel Manonelles Ucraïna: quan l'impossible esdevé real

Manonelles repassa els esdeveniments de la primeta setmana de guerra a Ucraïna destacant les línies de ruptura que la invasió representa respecte del que es donava fer sabut i segur fins fa pocs dies. De cop i volta, tot allò que era impossible deixa de ser-ho i es converteix en realitat, en el que podria ser l'inici de una nova i fosca normalitat. Per una banda, Putin activa una invasió a gran escala d'Ucraïna des de diversos fronts, des de l'est (l'esperat), el nord (des de territori bielorús) i el sud, amb atacs amfibis en diversos ports del mar Negre. Inesperadament, i sense encara entendre ben bé què estava passant, ens assabentem que hi ha enfrontaments als voltants de la central nuclear de Txernòbil (el camí més directe entre la frontera bielorussa i Kíiv). Després, en qüestió de poques, hores passa a ser realitat i el que inicialment comença amb unes tímides propostes de sancions, entra en un efecte de bola de neu que acaba ambla major part dels països occidentals imposant sancions abans mai vistes a Rússia —i posteriorment a Bielorússia— primer de caràcter econòmic, però que acabaven desbordant també aquest àmbit. Però aquí no acaba. A mesura que l'atac i l'agressivitat russos es mantenen, també ho fa la resistència ucraïnesa i es desencadena l'èxode dels refugiats —el més gran a Europa dels darrers setanta-cinc anys—, es trenca un altre tabú. Tímidament alguns països bàltics i centreeuropeus anuncien l'enviament d'ajuda, no sols humanitària, sinó també militar a Ucraïna. Però la mutació dels impossibles continua. Enmig de la creixent tensió i aïllament rus, Vladímir Putin de cop fa una escalada sense precedents tot activant l'amenaça de l'arma nuclear i, de nou i com en el cas de Txernòbil, el marc mental fa un nou i brutal salt al passat de diverses dècades i ens situa en la lògica de la guerra freda. Manonelles conclou que el que queda clar a aquestes altures és la fallida de l'actual arquitectura multilateral i de seguretat tant en l'àmbit europeu (especialment de l'Organització per la Seguretat i la Cooperació a Europa però també del Consell d'Europa) com en l'àmbit global (Nacions Unides), que ara com ara no ha estat capaç de gestionar, ni tan sols canalitzar, els elements motors d'aquest conflicte. Quelcom que és paral·lel a l'inexorable ascens de la Xina cap a la cúpula de la governança mundial, com bé demostra el fet de que es tracta de l'únic país que, en aquests moments, pot condicionar de manera real l'actitud de Rússia en aquesta crisi.

Slate Ce que six jours de guerre en Ukraine nous aprenent

La revista *Slate* fa un balanç de la primera setmana de guerra a Ucraïna i destaca en primer lloc que aquesta vegada, la intel·ligència nord-americana ha llegit perfectament el joc de Putin. Convençuts durant diversos mesos de la inevitabilitat de la invasió, van utilitzar la informació per pressionar Putin i eliminar el factor sorpresa. Gràcies a les capacitats de vigilància electrònica de la NSA, s'han seguit els moviments de tropes i materials. Després, es van exposar els plans d'operacions de banderes falses, soscavant els esforços de propaganda del Kremlin. Un segon element que destaca l'article és que Putin ha dut a terme la seva campanya de reconquesta desviant l'atenció, per sorpresa, actuant on menys s'esperava, però ara ha d'acabar la guerra que ha iniciat. Les sancions, els efectes de les quals trigaran mesos a tenir un impacte important, no el faran canviar d'opinió. Com a mínim, voldrà prendre Khàrkiv i Kíev, desfer-se del govern ucraïnès i construir un corredor terrestre des de Crimea fins al Donbass. El següent pas seria aconseguir que Occident accepti la idea d'una Ucraïna "a l'estil bielorús" governada per un govern-titella, o bé, si les coses li van malament, proposarà la partició d'Ucraïna al llarg del Dnièper, amb un govern desmilitaritzat a l'Oest. O potser intenti controlar Moldàvia des de Transnístria mentre busca transformar Sèrbia en un estat satèl·lit. L'article també assenyala el fracàs de la doctrina Merkel. Setze anys d'estratègia d'apaivagament del president rus per mitjà del reforçament dels vincles econòmics entre ambdós països i centenars de milers de milions d'inversions a la Federació Russa acaben de saltar pels aires. En quatre dies, el nou canceller Olaf Scholz, empès pels esdeveniments, acaba de trencar tres tabús: ha cancel·lat el gasoducte Nord Stream 2, ha acceptat lliurar armes defensives als ucraïnesos i acaba de decretar una revisió total del pressupost militar fins arribar als 100.000 milions d'euros. L'article conclou apuntant que ara Occident pot triar entre dues estratègies. Una estratègia d'apaivagament: finançament de l'anomenada prosperitat econòmica a través dels "dividends de la pau", acceptant la caiguda duradora de la despesa militar, negociant amb Putin, obtenint garanties de no agressió, limitant les tropes de l'OTAN estacionades als països de l'Est per continuar alimentant les poblacions europees amb la il·lusió que la guerra és cosa del passat. L'informe argumenta que aquesta estratègia portaria amb certesa a una guerra, en un període d'entre un i deu anys. La segona estratègia tindria com a objectiu corregir vint anys de catastròfiques polítiques de defensa dels governs europeus: el cap d'estat major alemany va admetre recentment que el seu exèrcit estava "nu", les xifres de l'exèrcit britànic es troben al nivell més baix des de fa 200 anys; pel que fa al francès, entre un terç i la meitat dels tancs, avions, helicòpters, etc. no serien operatius en cas de conflicte d'alta intensitat). L'informe conclou que és urgent actuar per evitar un escenari ja massa conegut, ja que només aquest plantejament oferirà els mecanismes de negociació necessaris per evitar altres guerres a Europa.

Derek Thompson How the Crisis in Ukraine May End

La invasió d'Ucraïna ja ha provocat una doble crisi, no sols per a Ucraïna sinó també per al Kremlin. A mesura que les tropes russes han anat avançant cap a Kíev, la Unió Europea i els Estats Units han respost amb dures sancions econòmiques i financeres que podrien

malmetre greument l'economia russa i dur l'economia mundial a una espiral ascendent d'inflació. En aquest context, s'obren diferents escenaris. Paul Poast, professor de política internacional a la Universitat de Chicago, contempla cinc possibles escenaris de futur: 1) una retirada de Rússia; 2) un canvi de règim a Kíev; 3) l'ocupació completa d'Ucraïna; 4) l'inici d'un nou imperi rus; i 5) un conflicte generalitzat. L'escenari 1 contempla que la guerra es converteix en un atzucac per a Rússia, amb protestes a tot el país; la borsa russa i el ruble s'han enfonsat, i això només podria ser el principi. Aquesta situació podria suposar que Putin decidís fer marxa enrere i ordenés a les seves tropes sortir d'Ucraïna. L'escenari 2 suposaria un canvi de règim amb l'eliminació del govern actual i posant al seu lloc un govern amic de Rússia, convertint Ucraïna en el que és actualment Bielorússia, un estat vassall. L'escenari 3 comportaria la desaparició de l'Estat ucraïnès, més enllà del canvi de règim propiciat per l'escenari anterior. En aquest cas, l'objectiu de Rússia no seria només instaurar un nou govern, sinó apoderar-se de tot el país i fer que Ucraïna formi part de Rússia. L'escenari 4 respondria al desig de recrear la Unió Soviètica sota una nova forma. Es pot deduir dels últims discursos de Putin que això no acabaria amb Ucraïna i que el conflictes es podria estendre a antigues repúbliques soviètiques com Moldàvia, Bielorússia i Geòrgia, país que Rússia ja va envair el 2008. Finalment, l'escenari 5 seria una extensió de l'anterior a antigues repúbliques soviètiques – Estònia, Letònia i Lituània- que ara estan integrades a l'OTAN. Si això passés, s'activaria automàticament l'article 5, la clàusula de defensa mútua que estableix que un atac a un estat membre suposa un atac contra el conjunt de l'Aliança i els altres països de l'OTAN acudirien en defensa del o dels països agredits, la qual cosa suposaria *de facto* una guerra entre els Estats Units i Rússia.

Santiago Ramentol La soga, o l'escenari que obre la guerra d'Ucraïna

Després de l'atac de Putin contra Ucraïna l'autor analitza diferents escenaris possibles. En primer lloc, un escenari on Ucraïna és conquerida per Rússia, que deixa un territori devastat i arruïnat, i imposa un règim (no democràtic) amb un govern favorable a Moscou, la qual cosa comportaria una esquerda profunda, probablement irreparable, en el sistema global de relacions entre països, com també quedaria força afeblit el sistema econòmic global, sobretot si tenim en compte que encara no s'han superat els efectes de la pandèmia. Ramentol però també es planteja què podria passar si Putin no es conforma amb Ucraïna (i Bielorússia). Rússia limita al nord amb l'Àrtic, fins ara gairebé impracticable, però amb la perspectiva de convertir-se en una via de navegació oberta a causa del canvi climàtic. A l'est, Estats Units (Alaska), Japó i el Pacífic. Al Sud, el gegant Xinès i una sèrie de països altament inestables a l'Àsia central, que cal sotmetre a vigilància permanent. Però a Putin l'interessa especialment l'Oest on se situen els antics territoris que formaven part de l'esfera d'influència soviètica i suposaven un gran espai de seguretat que ara s'ha convertit en territori de l'OTAN. En definitiva, des d'una concepció nacionalista, reduccionista i paranoica, Rússia està rodejada d'enemics. I Vladímir Putin, que va viure la desintegració de la URSS com una traïció vol recuperar la presència internacional i el poder imperial de Moscou. En aquest context, l'autor argumenta que països d'Occident no van actuar de manera intel·ligent l'any 1991, ja que eufòrics per la caiguda del vell rival comunista, encegats per una victòria que es va atribuir falsament a Ronald Reagan, a Margaret

Thatcher, i als seus teòrics ultraliberals, no van saber preveure que el gegant estava ferit, però no mort. I es van apressar a obrir la porta de l'OTAN a tots els antics. En darrer terme, Ramentol assenyala que la invasió d'Ucraïna obre la porta a un món molt més complex i perillós on caldrà reforçar la Unió Europea, i convertir-la en una interlocutora poderosa, compatibilitzar la fermesa en la denúncia i les sancions amb la contenció intel·ligent en l'admissió de nous membres de l'OTAN, esbrinar quin paper vol jugar l'altra gran gegant: Xina. I tot això acompanyat d'una voluntat ferma de defensar els drets humans, i d'atraure cap a la democràcia els ciutadans russos.

Jean-Baptiste Jeangène Vilmer Pourquoi Poutine a déjà perdu la guerre

Des de les pàgines de *Le Grand Continent* l'autor afirma que la invasió d'Ucraïna serà, sigui quin sigui el resultat, una guerra perduda per a Putin, degut al cost de l'hipotètica victòria militar, l'empantanegament que suposaria una llarga ocupació, l'enfortiment de l'OTAN, l'aïllament de Rússia, i la desestabilització interna de Putin. Si d'entrada la victòria militar de Putin sembla inevitable, donada l'asimetria de les forces presents, tindrà un cost humà i material considerable. Gràcies a l'extraordinària combativitat dels ucraïnesos, proveïts d'armes per almenys 28 països, l'enfrontament no és l'esperat *blitzkrieg*. En aquest context, si Putin decideix persistint costi el que costi, els combats encara podrien durar setmanes i, per reduir la impressió d'una derrota russa i per minar la moral de la població ucraïnesa, podria tenir la temptació de recórrer a atacs aeris massius massacrant desenes de milers de civils. En la hipòtesi d'una victòria russa, aquesta només seria l'inici de les dificultats: envair un país és una cosa i ocupar-lo n'és una altra. Si Putin s'annexionés *de facto* tot el territori ucraïnès, les tropes russes s'enfrontarien a una resistència certament variable però real i segurament duradora perquè recolzada per altres països. Seria una ocupació serà extremadament costosa, tant econòmicament com humanament, i per això, també serà impopular no només en la població sinó també per a les elits russes. Si Putin preferís mantenir sota el seu control només una part del territori -el Donbass i el corredor sud que permetria connectar-lo amb Crimea o fins i tot potser amb Transnístria – i imposat un govern pro-rus a Kíev, el risc seria el d'una guerra civil ja que la resistència serà la mateixa però aquesta vegada dirigida contra aquestes autoritats il·legítimes. L'agressió russa suposa l'inici d'una nova era en relacions internacionals, un xoc que ha tingut i tindrà diversos efectes. En primer lloc, reforça la raó de ser d'una aliança que, des de la dissolució del Pacte de Varsòvia ha passat per diverses crisis. D'altra banda, reforça la cohesió europea davant la percepció d'una amenaça comuna motivada pel desig de reconstruir una forma d'URSS o fins i tot un imperi. Paral·lelament, les duríssimes sancions imposades a Moscou tindran un impacte durador sobre molts sectors (finances, energia, transport, tecnologia) i sobre les persones, inclosos els oligarques. En aquestes condicions, el debilitament econòmic de Rússia és inevitable, així com el seu aïllament polític en l'escena internacional. Rússia es convertirà en un estat paria en les relacions financeres i comercials, els fòrums diplomàtics, els espais d'informació, les competicions esportives, etc. Finalment, el que aquesta guerra està destruint és el futur de Rússia i la seva gent ho sap. La guerra d'Ucraïna acabarà generant un descontentament immens a Rússia, contràriament al suport popular que l'annexió de Crimea i els separatistes prorussos al

Donbass havien pogut despertar el 2014. Més preocupant encara per a Putin serà el descontentament de l'elit econòmica russa, que perdrà molts diners per culpa del seu l'aventurisme presidencial, la qual cosa comporta un risc real de fragmentació del règim que fins ara mantenia uns equilibris subtils entre faccions.

Ruth Ferrero-Turrión De cómo se resuelva el conflicto en Ucrania dependerá el comportamiento de China en su área de influencia

L'autora considera que la invasió ha estat un gir inesperat dels esdeveniments, perquè des d'una perspectiva absolutament pragmàtica, Rússia no té res a guanyar amb aquesta decisió. I no només no té res a guanyar, sinó que, a més, té un efecte no desitjat des del Kremlin, que és el de dotar de més unitat i cohesió tant l'OTAN com la Unió Europea. Si un dels principals objectius de Putin era dividir els seus adversaris, sens dubte aquest moviment ha aconseguit tot el contrari. L'atac massiu llançat per Putin va més enllà del que molts pensaven. No s'ha quedat en el mer reconeixement i ocupació de la part controlada pels prorussos del Donbass, sinó que ha llançat un atac massiu a tot el territori ucraïnès. Aquesta situació porta a un conflicte obert amb l'exèrcit ucraïnès, molt més ben armat i entrenat que l'any 2014, quan va començar tot el conflicte a la regió. Aquest moviment del Kremlin està aconseguint, doncs, tot allò que intentava evitar: reforça i cohesiona l'OTAN i justifica la seva raó de ser; cohesiona, almenys en un primer moment, la UE; genera un sentiment antirus més gran entre la ciutadania ucraïnesa i incrementa el nombre de tropes nord-americanes a Europa. Caldrà veure com evoluciona el conflicte, però de moment sí que es pot afirmar que aquest moviment significa la mort dels acords de Minsk, l'única eina diplomàtica de què es disposava per intentar resoldre, almenys parcialment, l'origen de la tensió a la regió. A partir d'aquest moment res no tornarà a ser com abans, tant per a Rússia, com per Ucraïna i la resta del món. Ferrero argumenta que la invasió russa tindrà conseqüències en la reorganització geopolítica a Europa, però també més enllà. El que és important és que de com es resolgui el conflicte a Ucraïna dependrà el nou context geopolític que s'està configurant en aquest moment on la Xina juga un paper essencial, ja que en dependrà el comportament Xina a la seva àrea d'influència, concretament a Taiwan. En darrer terme, Ucraïna és un test, un desafiament a l'estructura de seguretat euroatlàntica.

Changes in the geopolitical scene

Abel Riu Aquesta guerra és un fracàs multilateral

Abel Riu, president del tink tank president del Catalònia Global Institute, afirma que el fracàs més evident és la impossibilitat que hi ha hagut d'implementar els acords de Minsk, que responien a un tracte signat per Rússia, Alemanya, França i Ucraïna a principis de 2015. Els acords de Minsk eren una base legal sobre la qual actuar, perquè era reconeguda per totes les parts, amb una solució política que preveia el reconeixement per part de Kyiv d'una autonomia política de les zones sota control dels rebels prorussos, com a part de la

seva reintegració a l'Estat ucraïnès. Però Ucraïna s'ha resistit a aquesta implementació. Volodímir Zelenski va ingressar el 2019 a la presidència d'Ucraïna amb un tarannà menys nacionalista i més conciliador que el seu predecessor, Petrò Poroixenko, semblava decidit a resoldre el conflicte i es va reunir ja el 2019, amb aquesta finalitat, amb Emmanuel Macron, Vladímir Putin i Angela Merkel, entre altres dirigents estatals. Però s'ha trobat amb moltes resistències internes dels sectors més nacionalistes d'Ucraïna, i això ha esgotat la paciència de Rússia, cosa que s'ha traduït en la militarització a les fronteres de manera progressiva, fet que era tot un senyal que la situació podia acabar així. És, per tant, un fracàs per totes les bandes, un fracàs multilateral. Les responsabilitats de la guerra són de Rússia, evidentment. Però, com s'ha arribat a la situació actual? Podríem parlar de l'expansió de l'OTAN, dels escuts antimíssils desplegats que han despertat por en la part russa i de moltes maniobres en aquest sentit que han fet saltar les alarmes a Putin.

Le Monde Diplomatique Attaque russe contre l'Ukraine

En la seva editorial, *Le Monde Diplomatique* expressa que, paradoxalment, la decisió presa pel president rus d'atacar Ucraïna comportarà un enfortiment de l'aliança militar occidental a les mateixes portes del seu país. De la mateixa manera que la invasió il·legal de l'Iraq per part dels Estats Units el 2003, també amb un teló de fons de propaganda falsa retransmesa pels mitjans de comunicació, la d'Ucraïna per part de Rússia obre un nou capítol especialment perillós en les relacions internacionals. Tindrà efectes negatius en la vida política i en l'economia mundial. És poc probable que les sancions anunciades pels Estats Units i la Unió Europea intimidin el Kremlin, però les seves conseqüències financeres i energètiques s'estendran a molts més països que Rússia. D'altra banda, les emergències ecològica i social també corren el risc de quedar relegades a un segon pla mentre aquesta guerra a Europa comportarà una escalada dels pressupostos militars que ja s'està duent a terme des de fa uns quants anys. L'editorial alerta que davant la paràlisi de l'Organització de les Nacions Unides i davant l'absència d'un organisme internacional capaç de resoldre desacords i conflictes, es corre el risc que les amenaces, les polítiques de fets consumats i les agressions armades caracteritzin més que mai l'ordre mundial.

Paul Krugman Russia Is a Potemkin Superpower

Abans de la invasió d'Ucraïna, Krugman afirma que es podia considerar la Federació Russa com una potència mitjana gràcies a les divisions del món occidental, la corrupció i un poderosa força militar. Però els esdeveniments dels darrers dies han deixat clares dues coses. Primer, Putin té deliris de grandesa i segon, Rússia és encara més feble del que semblava. Fa temps que és obvi que Putin intenta restaurar l'estatus de Rússia com a gran potència. El seu discurs anterior a l'atac on afirmava que no existeix Ucraïna, en què va condemnar Lenin per donar al seu veí allò que Putin considera un fals sentit d'identitat nacional, va deixar clar que els seus objectius van més enllà de recrear la Unió Soviètica: sembla que vulgui recrear l'imperi tsarista i que el primer pas era una guerra curta i victoriosa contra Ucraïna. Fins ara, però, res no ha funcionat com estava previst. La resistència ucraïnesa és ferotge i l'exèrcit rus ha estat menys efectiu del que s'anunciava.

Destaca el fet que els informes dels primers dies de la invasió assenyalen que l'avenç de les tropes russes ha estat obstaculitzat per greus problemes logístics, és a dir, que els invasors tenen dificultats per proporcionar a les seves forces l'essencial de la guerra moderna, sobretot el combustible. És cert que els problemes de subministrament són habituals a la guerra, però tot i així, la logística és un àmbit en què se suposa que les nacions avançades han de ser bones. D'altra banda, els oligarques russos han dipositat la majoria dels seus actius a l'estranger, la qual cosa n'ha suposat la congelació o la confiscació. Podríem dir que Rússia no necessita aquests actius, la qual cosa és certa, però també és cert que Putin ha necessitat i continua necessitant comprar el suport dels oligarques, per la qual cosa ara la situació el fa especialment vulnerable. Putin pot acabant conquerint Kíev, però encara que ho faci Rússia s'ha revelat com una superpotència Potemkin.

Pere Ortega La guerra de Ucrania: responsabilidades asimétricas

La invasió d'Ucraïna s'ha de condemnar sense pal·liatius. Es tracta d'una intervenció militar que representa una violació del dret internacional i de la Carta de les Nacions Unides, i que alhora demostra l'ànim imperialista de Putin, que recentment ja ha intervingut militarment a Kazakhstan. Però l'autor considera també que l'actual invasió d'Ucraïna per part de Rússia tampoc no excusa de responsabilitats els Estats Units i l'OTAN. D'una banda, perquè la revolta de l'Euromaidan d'octubre del 2014, duta a terme pels partidaris d'integrar-se a la Unió Europea i a l'OTAN -qualificada per alguns analistes de cop d'Estat- va tenir el suport dels EUA i Alemanya per enderrocar el govern de Ianukóvitx d'orientació pro russa, però que havia estat legítimament elegit. Aquest fet va desencadenar la revolta de les províncies del Donbass, Donetsk i Luhansk, i de la península de Crimea de població majoritàriament russa, les dues primeres recolzades militarment per Rússia i Crimea annexada ja que és de vital importància estratègica per a Rússia, ja que per mitjà del port de Sebastopol, l'armada russa té accés a la Mediterrània. Però també hi ha raons per responsabilitzar a més del Kremlin els EUA i l'OTAN de la crisi actual a Ucraïna. Cal mirar enrere i recordar que el novembre de 1990, es van reunir a París tots els països membres de l'OTAN i del Pacte de Varsòvia a la Conferència per a la Seguretat i la Cooperació a Europa que va donar pas al naixement de l'OSCE. Una Conferència que va promulgar la Carta per a una Nova Europa, que va generar moltes esperances, ja que posava fi a la Guerra Freda amb un conjunt de mesures de desarmament i de cooperació entre tots els estats membres sense excepció. Posteriorment, després de la desintegració de l'URSS i la desaparició del Pacte de Varsòvia, en lloc de dissoldre's, l'OTAN va buscar nous perills per justificar-ne la continuïtat. Ortega conclou que és difícil vaticinar com acabarà el conflicte amb Rússia, però que cal esperar el pitjor: un enfortiment de l'OTAN que derivarà en un increment del militarisme més gran i de la despesa militar a Europa i al món; una dependència política militar més gran d'Europa dels Estats Units; una major divisió entre Europa occidental i Rússia i els països que estiguin en la seva òrbita; una possible divisió mundial en dos grans blocs, l'Occidental dirigit pels Estats Units i l'Oriental entre Rússia i la Xina.

Kori Schake Putin Accidentally Revitalized the West's Liberal Order

Segons molts analistes, la invasió d'Ucraïna per part de Rússia ha suposat l'ensorrament de l'ordre internacional que els EUA i els seus aliats van construir després de la Segona Guerra Mundial. Però segons l'autora, el contrari també és cert. Vladimir Putin ha intentat esclafar la independència i l'occidentalisme d'Ucraïna al·legant el perill que suposava l'extensió de l'OTAN cap a l'est i confiant en la manca de voluntat dels països occidentals per assumir les càrregues econòmiques que suposaria la defensa dels seus valors. Però paradoxalment, Putin ha aconseguit tot el contrari: amb el seu intent de destruir l'ordre internacional liberal, s'ha convertit en l'arquitecte de la seva revitalització. Per exemple, Alemanya que sempre havia tingut unes polítiques més aviat comprensives cap a Rússia ara ha compromès 100.000 milions de dòlars addicionals a la despesa en defensa, enviarà armes a Ucraïna i ha suspès el gasoducte Nord Stream 2. Tot i que encara queda molta guerra per endavant i que el seu resultat és incert, fins i tot si les forces militars ucraïneses són derrotades o el president Volodymyr Zelensky i el seu govern són assassinats, empresonats o forçats a l'exili, l'aposta de Putin ja ha fracassat.

Ivan Krastev We Are All Living in Vladimir Putin's World Now

Ivan Krastev argumenta que l'agressió militar a Ucraïna és un d'aquells moments que ens impulsa a reinterpretar la nostra pròpia època. El que anomenàvem la pau dels 30 anys que va seguir a la Guerra Freda (tot i que es tendeix a oblidar, conscient o inconscientment, les guerres de l'antiga Iugoslàvia) ha acabat. Els futurs historiadors miraran aquestes últimes dècades com miren el període d'entreguerres: com una oportunitat desaprofitada. Com més aviat ho admetem tots, millor ens podrem preparar per al que vindrà. Malauradament, Krastev considera que una mena de negació egoista domina a les capitals occidentals i ens impedeix veure allò que és evident, i en aquest sentit les crides apassionades a defensar l'ordre europeu de la postguerra freda no tenen sentit perquè aquesta època s'ha acabat. Krastev planteja algunes claus de com hem arribat aquí. Cal entendre que aquesta no és la guerra de Rússia, és la guerra de Putin, que prové d'una generació particular d'oficials de seguretat russos que mai no van aconseguir assumir la derrota de la Guerra Freda. Davant dels seus ulls, la Unió Soviètica va desaparèixer del mapa sense pèrdues militars ni invasió estrangera. Per a aquesta generació, l'atac actual a Ucraïna és un punt d'inflexió lògic i necessari. No els interessa escriure el futur; volen reescriure el passat. Però, els esdeveniments actuals també demanen un replantejament radical del projecte europeu. Durant els darrers 30 anys, els europeus s'han convençut que la força militar no valia el cost i que la preeminència militar nord-americana era suficient com a força de dissuasió. El que importava era el poder econòmic i el *soft power*. La convicció europea que la interdependència econòmica és la millor garantia per a la pau ha resultat equivocada: en darrer terme, el capitalisme no és suficient per temperar l'autoritarisme.

Zachary D. Carter Putin’s Ukraine War Reveals Globalization’s Authoritarian Problem

Segons l’autor el problema econòmic per a Occident derivat de la invasió d’Ucraïna és més greu que la corrupció d’uns quants oligarques, ja que no és només amb Rússia amb qui s’enfronten els EUA i els seus aliats sinó també amb l’aliat autoritari més poderós de Putin, la Xina. I la dependència econòmica dels Estats Units de la Xina hauria de ser almenys tan inquietant com la dependència d’Alemanya de Rússia. Hem vist des de fa més d’una dècada que els vents no sempre bufen en direcció de la llibertat: escàndols importants el recurs d’Apple al treball infantil a la Xina i els intents de la NBA per silenciar els crítics de la repressió de la Xina a Hong Kong són només els exemples més flagrants que la cultura autoritària de la Xina està fent forat. Les empreses nord-americanes depenen de la Xina per obtenir mà d’obra més barata i beneficis més elevats. Reformar aquesta relació no cal que sigui un acte de confrontació política. És possible una nova globalització amb objectius més modestos i un clar reconeixement de les diferències polítiques entre els EUA i els seus actuals socis comercials autoritaris. Disminuir la dependència d’aquests poders no ha de ser una operació immediata a l’estil de la teràpia de xoc; de fet, l’esforç de revisió de la cadena de subministrament duta a terme per l’administració Biden proporciona una guia molt prometedora per a les reformes en indústries clau, inclosa la salut, les cures, l’energia verda, els semiconductors, els minerals de terres rares i el desenvolupament químic, per garantir que els Estats Units i els seus aliats no quedaran sense opcions si un soci comercial demostra que no pot o no vol proporcionar béns essencials. Finalment, en el context de l’actual règim de sancions contra Rússia, els inversors occidentals s’estan reorganitzant per a plantejar un món independent de les inestabilitats polítiques de Rússia.

Vladimir Putin's neo-imperial ideology

Ross Douthat Vladimir Putin’s Clash of Civilizations

Des del *New York Times* l’autor es pregunta perquè un dirigent que fins ara havia demostrat ser molt pragmàtic ha apostat de sobte per una fugida cap endavant. Tot i suposant que Putin és sincer quan afirma que l’encerclament de Rússia per l’OTAN és perillós i que la influència occidental amenaça el vincle històric entre Ucraïna i Rússia, l’autor considera que el president rus a ha intentat aprofitar la finestra d’oportunitat que li oferia el caos de la pandèmia, l’increment els preus del petroli i del gas, i un Occident dividit. Tot i així, fins i tot en l’escenari més favorable (i improbable) per a Putin—una victòria fàcil, cap insurrecció de la població i la instal·lació d’un govern flexible instal·lat—la seva invasió d’Ucraïna soscavarà alguns dels interessos que suposadament lluita per defensar. L’OTAN encara s’acostarà més a Rússia en tant que més països (com ara Suècia i Finlàndia) hi podrien adherir, la UE augmentarà la seva despesa militar europea augmentarà, i s’incrementarà la presència de tropes i material militar a l’Europa de l’Est. També es donarà una empenta a la independència energètica europea per desvincular-se a llarg termini de la dependència actual d’una Rússia que quedarà empobrida i més aïllada davant d’un Occidental que haurà contribuït a cohesionar. A més, tampoc no es pot

descartar que la gran Rússia somniada per Putin no acabi com a vassall de la Xina en una relació més subordinada atès el trencament amb els vincles europeus. Aquests són, doncs, els reptes a llarg termini per a un Putin que assumeix l'autarquia i l'aïllament com el preu a pagar per a la creació d'un nou imperi rus.

Xavier Mas de Xaxàs La Rusia de Putin no tiene fronteras

Xavier Mas de Xaxàs assenyala que la decisió de Putin s'inscriu dins la lògica imperial d'una Rússia que se sent insegura en les seves fronteres i s'ha sentit menystinguda des de la desaparició de la Unió Soviètica. Putin pretén reunificar uns territoris que sempre ha considerat com a part de Rússia o de la seva esfera d'influència (cal recordar que el desmembrament de l'URSS va deixar uns 25 milions de russos fora de les seves fronteres). Així doncs, a banda d'Abkhasia i Ossètia del Sud a Gèorgia (2008) i Crimea i el Donbass al 2014, al punt de mira hi ha Moldàvia, on la regió separatista de Transnistria va demanar el 2014 la seva integració a Rússia. Una integració que ja s'està donant a Bielorússia amb la fusió de l'exèrcit, la política i les finances. El president Lukaixenko va resistir la revolta democràtica del 2020 gràcies al suport de Putin i des de llavors li deu la seva supervivència política. La mateixa dependència té el líder kazakh Tokàiev, que el gener passat va necessitar les forces de seguretat russes per aixafar un altre moviment prodemocràtic. Putin sap que no necessita un triomf clar i definitiu en aquests territoris per assolir els seus objectius. Geòrgia i Ucraïna, per exemple, no entraran a l'OTAN perquè no els pot garantir que els tornarà els territoris que Rússia ha segregat. A risc de perdre'ls definitivament, es mantenen fora de l'Aliança, i el Kremlin conserva així un avantatge estratègic sobre l'OTAN.

Katie Stallard Putin's power vertical and the pathologies of authoritarian rule

Putin ha cultivat durant molt de temps el mite del seu poder vertical, la idea segons la qual té un control absolut de dalt a baix i pot dirigir personalment els seus subordinats a tots els nivells perquè compleixin les seves ordres. La realitat però és més complexa ja que segons l'autora Putin és al capdamunt d'un sistema polític que abasta tant una burocràcia extensa i disfuncional com una cleptocràcia, amb un cercle íntim dominat per col·laboradors propers dels seus dies al KGB i vells amics que s'han convertit en multimilionaris a l'empara del seu govern. Mantenir la il·lusió de que és popular i poderós ajuda a dissuadir els possibles successors de desafiar-lo i assegura el futur del seus protegits. Però quan els governants autoritaris estan al poder durant tant de temps, arriben a dependre dels seus acòlits tot i sent impermeables a qualsevol crítica. Això els porta a actuar cada cop més segons els seus propis instints i a pensar que aquests instints sempre són correctes. Quan estan al cim del seu poder, se senten invencibles, i és llavors quan comencen a pensar en el seu llegat i a prendre riscos. En aquest cas, Putin està obsessionat amb la història i els grans líders del passat. A finals d'any complirà 70 anys i en farà 22 anys que és al poder, i per tant volt contemplar el seu llegat i definir com els futurs historiadors jutjaran el seu govern.

Ben Judah The Terrible Truth So Many Experts Missed About Russia

L'autor analitza el xoc que ha representat l'anunci de l'atac a Ucraïna per als analistes de la política exterior russa, entre els quals fins ara hi havia un clar consens que Putin mai no començaria una guerra d'aquest tipus. Considera que l'expressió "el règim de Putin" d'alguna manera ajuda a explicar per què tants experts s'han equivocat respecte de la invasió d'Ucraïna. En efecte, Judah considera que ha quedat clar que al Kremlin ja no hi ha un "règim", un sistema de govern on diferents actors poden pesar en la presa de decisions, des dels membres del consell de seguretat fins als oligarques. En canvi, s'ha transformat en el que els politòlegs anomenen una dictadura personalista, on les decisions d'un sol home determinen la política, un fet que té implicacions aterridores per a Rússia i el món. Segons aquesta anàlisi, la raó clau per la qual molts experts van fer un diagnòstic errat de la situació ha estat que suposaven que Putin no estava prenent les seves decisions tot sol. Aquesta hipòtesi va determinar gran part de l'estratègia occidental. Els experts creien que amenaçar els oligarques russos amb sancions, per exemple, impulsaria el cercle íntim de Putin a posicionar-se contra la guerra. O que oferir contrapartides —per exemple canvis a la Constitució d'Ucraïna, autonomia per a la regió de Donbass d'acord amb els acords de Minsk o una moratòria de 20 anys a l'expansió de l'OTAN— satisfaria els diferents actors del règim. A més, les amenaces de sancions econòmiques havien de preocupar els oligarques respecte de la reacció de la població i la perspectiva d'un conflicte amb nombroses víctimes havia de convertir la invasió en una guerra molt impopular. Però ens estem adonant que el règim de Putin és realment només Vladimir Putin. I sembla que ja no li preocupa els riscs i els costos que la seva guerra comporta per als seus amics oligarques i encara més per a la població en general.

João Pinheiro da Silva & Scott B. Nelson O Ocidente não entende Putin

Segons els autors, l'atac a Ucraïna és només l'últim desenvolupament d'una estratègia que Putin ha seguit des de la seva presa de possessió, una estratègia amarada d'una visió molt específica del món i de la història. Al seu llibre *The Road To Unfreedom* (Random House, 2018), l'historiador nord-americà Timothy Snyder argumenta que la Rússia de Putin és un exemple perfecte de la "política de l'eternitat". Segons Snyder, l''eternitat situa una nació al centre d'una història cíclica de victimització. El temps ja no és una línia recta cap al futur, sinó un cicle que revifa constantment les amenaces del passat […] Els polítics defensors de l'eternitat comparteixen la convicció que l'Estat no pot ajudar a la societat en el seu conjunt, només actuar davant les amenaces urgents. El progrés dóna pas a la condemna. Segons Snyder, el cervell darrere de la "política d'eternitat" de Putin és Ivan Ilyin, un filòsof rus relativament desconegut i certament enigmàtic el llegat del qual, fins fa poc, havia estat completament amagat per l'estat soviètic, i que Putin considera com un dels seus grans referents teòrics i espirituals per al temps històric actual. Això es deu al fet que la filosofia d'Ilyin va ser profundament modelada per la revolució bolxevic, més concretament, com a resposta contrarevolucionària als esdeveniments de 1917. Ilyin es va

convertir en un defensor dels mètodes violents contra la revolució i, amb el temps, l'autor d'un feixisme cristià destinat a superar el bolxevisme. Ja exiliat a Berlín, Ilyin va formular els seus escrits com a pauta per als líders russos del futur que arribarien al poder després de la fi de la Unió Soviètica. En aquest sentit, Ilyin és reivindicat com a guia del modern nacionalisme rus enfront de la Revolució liberal que el govern nord-americà pretén imposar a través de la cultura de masses, la dependència econòmica i l'homogenització identitària, especialment començant pels considerats països occidentals colonitzats. Un cop entenem la profunda influència d'Ilyin en l'actual administració del Kremlin, la importància d'Ucraïna per al projecte polític de Putin es torna més clara. Al cap i a la fi, la política e Putin respon a la dita que "Sant Petersburg és el cap de Rússia, Moscou el cor i Kíev la mare".

Masha Gessen How Putin Wants Russians to See the War in Ukraine

L'article revela les estratègies narratives de Putin per donar a la població russa una versió alternativa de la invasió d'Ucraïna que s'ajusti a la seva pròpia veritat. Fins i tot els dictadors més astuts, com era fins ara el cas del president rus, arriben a sobreestimar el seu poder, la seva popularitat i la seva saviesa. S'envolten d'aduladors, tanquen la porta a la resta del món i normalment, tard o d'hora, fan un pas en fals. Durant els seus vint-i-dos anys al poder, Putin s'ha anat aïllant del seu cercle d'interlocutors i en els últims dos anys, la por a la COVID l'ha obligat a un aïllament gairebé total. Aquest és un factor molt a tenir en compte ja que ara el president rus està sol, només envoltat per la seva gent més lleial, que bàsicament viu amb ell: els seus ajudants, els seus servidors en certa manera, que fan possible la seva forma de vida. Els russos, en canvi, patiran molt aviat els efectes combinats d'una caiguda precipitada dels preus de les divises, les prohibicions a les exportacions occidentals i els tancaments de l'espai aeri, entre d'altres. Però l'ansietat econòmica requereix una mena de consens davant la incertesa, i els russos ja han passat per diversos cracs econòmics: el 1992, el 1998, el 2008 i el 2014. Aquesta vegada, però, el règim els ha de convèncer que les dificultats provenen de les sancions imposades per Occident, que el món sencer està conspirant contra Rússia, i que per això Rússia està fent el que està fent a Ucraïna. En aquest sentit, les autoritats russes han prohibit paraules com "guerra" o "invasió" per descriure el que anomenen una "operació especial" a Ucraïna. Fa pocs dies, l'autoritat de supervisió de les comunicacions va exigir que deu mitjans de comunicació, inclosos TV Rain i *Novaya Gazeta*, editada pel premi Nobel de la Pau Dmitri Muratov, eliminessin els informes que descriuen la guerra com una guerra o, en cas contrari, els proveïdors bloquejarien el seu web i se'ls imposaria severes multes. Sembla que una part de la cobertura ja s'ha bloquejat i que TV Rain, per exemple, ha canviat el titular de la seva emissió en directe de "Guerra a Ucraïna" a "Què està passant a Ucraïna?".

Bruno Maçães Russia essentially wants to destroy or dramatically weaken the Ukrainian state

L'autor, ex-secretari d'estat d'afers europeus del govern portuguès, considera que Rússia mai no acceptaria una Ucraïna neutral i que Moscou detesta la independència econòmica i

cultural d'Ucraïna. En aquest context, recorda que la qüestió principal sobre la taula fa vuit anys no era la pertinença d'Ucraïna a l'OTAN, sinó la seva sol·licitud per formar part de l'Espai Econòmic Europeu. Es tractava de comerç i economia, no de seguretat. Considera que Rússia vol destruir o debilitar definitivament l'estat ucraïnès per convertir-lo en un estat fallit que Rússia pugui controlar, no només políticament sinó també econòmicament, on els interessos empresarials russos serien dominants. Mações considera que el canvi radical d'Ucraïna durant l'última dècada és una de les transformacions més importants de l'era moderna. Fa només una dècada, Ucraïna formava íntegrament part del món rus, i ara la mentalitat ha canviat completament. La majoria dels ucraïnesos, especialment els joves, ja no miren cap a Rússia sinó cap a Europa, de la qual volen formar part. Paral·lelament, molts intel·lectuals ucraïnesos tracten de trobar en el passat una tradició distintivament ucraïnesa separada de Rússia, més democràtica. Des d'aquesta perspectiva, entenen Ucraïna com una zona fronterera entre els dos mons, que aporta un esperit de llibertat. Per consegüent, Mações argumenta que Ucraïna sempre ha estat un contrapès que marcava els límits del poder de Moscou, una mena de *check and balances*.

The consequences for the European Union

Matthew Karnitschnig How Putin made the EU great again

La invasió d'Ucraïna provocada pel president rus ha unit Europa i l'esfera transatlàntica com mai des de la caiguda del mur de Berlín, ja que fins i tot els seus antics aliats al continent l'han anat abandonant. Des de Sofia fins a Estocolm, les divisions internes d'Europa sobre com reaccionar davant l'agressió de Putin s'han dissolt en els darrers dies a mesura que creixien les dimensions històriques de la invasió —el repte més gran per a l'arquitectura de seguretat d'Occident en dècades—. Davant de la freda realitat que la invasió significa no només per a Ucraïna, sinó també per a l'arquitectura de seguretat a tot Europa, les objeccions puntuals, ja sigui el desig d'Itàlia de seguir venent articles de luxe als russos o d'Alemanya de mantenir un fàcil accés al gas rus, han desaparegut. Fins i tot els aliats més sòlids de Putin l'han abandonat, des del president txec Miloš Zeman fins a l'hongarès Viktor Orbán passant per la líder nacionalista francesa Marine Le Pen. El canvi més substancial, però, s'ha produït a Alemanya, els líders de la qual van perseguir un diàleg infructuós amb Putin durant anys, malgrat les fortes advertències dels seus aliats. La guerra de Putin a Ucraïna també serveix com a punt d'inflexió en altres aspectes i això és particularment cert per a les ambicions de l'anomenada autonomia estratègica de la UE. En qualsevol cas, la crisi d'Ucraïna farà que Europa sigui encara més dependent del paraigua de seguretat dels Estats Units, una realitat que també obligarà Washington a reavaluar el seu canvi estratègic en curs per centrar-se més en les amenaces que venen de la Xina. Tot i que els esdeveniments a Ucraïna obliguen a Occident a qüestionar els seus propis *shibboleths* estratègics i polítics, és l'home que ho ha posat tot en marxa qui probablement en pagui el preu més elevat. Putin va creure clarament que podria dividir Europa amb la seva invasió, com ha fet amb èxit en altres fronts al llarg dels anys. Però aquesta vegada, el president rus ha creat sense voler el major desafiament a la seva hegemonia: un continent europeu unit.

Le Grand Continent Géopolitique interne de la riposte européenne à l'invasion russe de l'Ukraine

La revista *Le Grand Continent* planteja si la invasió d'Ucraïna represemta un moment clau en el despertar geopolític de la Unió i com s'han d'entendre les mesures preses a escala continental aquest cap de setmana Per analitzar l'abast sorprenent de la resposta europea, tant en la seva vessant econòmica com en la d'ajuda militar, la revista, juntament amb el Grup d'Estudis Geopolítics, proposa un mapa i una taula que analitzen el posicionament de cada estat membre. Mentre que la guerra d'Ucraïna sembla entrar en una nova etapa, Josep Borrell va anunciar el 27 de febrer l'assignació d'ajuts –finançats en el marc del Fons Europeu de Pau– fins a 450 milions d'euros per a l'enviament d'assistència militar a Kíev, així com 50 milions d'euros per al subministrament de combustible, materials de protecció i ajuda mèdica d'emergència. A més, la Comissió ha anunciat un fons d'ajuda humanitària –una forma de compromís molt més clàssica– de 90 milions d'euros per a programes d'ajuda d'emergència destinats a donar suport als civils afectats per la guerra. Com a part del Mecanisme de Protecció Civil, es lliuraran a Ucraïna 8 milions d'articles d'atenció mèdica essencials. A nivell d'estat membre, les ajudes segueixen dues modalitats que dibuixen un mapa de divergències aparentment mínimes en el context d'una convergència la velocitat d'execució de la qual ha sorprès la majoria dels observadors, però que mereix ser estudiada de prop. Es pot establir la següent tipologia: a) tres països que ofereixen ajuda humanitària, però que rebutgen qualsevol ajuda militar: Àustria Espanya i Hongria; b) vint-i-quatre països que ofereixen un component d'ajuda humanitària vinculat a un component d'ajuda militar. Destaca especialment la presència de Finlàndia i Suècia, dos països neutrals que han decidit oferir ajuda militar.

Nicoletta Pirozzi Democracy and security in the EU's neighbourhood

Tal com van predir els serveis d'intel·ligència dels Estats Units, ara fa una setmana Rússia va envair Ucraïna amb una intervenció militar a gran escala que ha eliminat qualsevol il·lusió europea de diàleg diplomàtic. La guerra truca a les portes d'Europa i la UE i els seus estats membres estan cridats a respondre, per sobre de les declaracions i sancions inicials anunciades. La crisi d'Ucraïna ha demostrat una vegada més que la UE ha d'augmentar la seva seguretat i el seu compromís militar i, al mateix temps, desenvolupar les seves pròpies capacitats de defensa. Les missions civils de la UE es despleguen a la frontera entre Moldàvia i Ucraïna (des del 2005), a Geòrgia (des del 2008) i Ucraïna (des del 2014), així com a Kosovo (des del 2008). Mentre una missió militar a Bòsnia i Hercegovina dirigida conjuntament amb l'OTAN el 2004 s'està eliminant gradualment. Aquestes missions asseguren una presència europea sobre el terreny i han estat fonamentals en el seguiment de la reconstrucció després dels conflictes i el suport a la construcció institucional. No obstant això, la UE no té una capacitat de dissuasió que es pugui mobilitzar per respondre a les amenaces d'agressió al seu pati del darrere. Segons l'autora, el desenvolupament d'una guia estratègica hauria de dotar la UE de les forces de reacció ràpida necessàries perquè pugui intervenir en conflictes d'alta intensitat. Aquestes forces haurien de ser creïbles en

termes de personal militar —per tant, no limitades a 5.000— i capacitats de suport: transport estratègic, tecnologies de comunicació, etc. Això implicaria que els estats membres gastessin més en defensa, com a part del seu producte interior brut, i que a nivell de la UE augmentarien l'assignació al Fons Europeu de Defensa (actualment uns 8.000 milions d'euros) i els costos comuns de les missions militars finançades conjuntament a través del mecanisme Athena. Conclou que això pot ser un repte quan la majoria de capitals lluiten per recuperar-se de les conseqüències econòmiques i socials de la pandèmia, però considera que cal aprofitar els fons disponibles en el paquet Next Generation de la UE per reestructurar els pressupostos d'una manera que faci més sostenible la despesa en defensa.

Daniel Boffey Ukraine's bid for fast-track membership of EU likely to end in disappointment

L'article analitza les possibilitats d'èxit de la petició de Volodymyr Zelenski perquè Ucraïna ingressi a la UE. A més dels eurodiputats, els governs dels estats bàltics, així com d'altres països, inclosa Grècia, han manifestat el seu suport. Ursula von der Leyen, presidenta de la Comissió Europea, va respondre que Ucraïna era "un de nosaltres i els volem a la UE". Però en altres capitals de la UE la petició ha generat una gran preocupació perquè es tracta d'una reacció emocional que segurament comportarà decepció i amargor d'aquí uns mesos. A més, Albània, la República de Macedònia del Nord, Montenegro, Sèrbia i Turquia són actualment els països candidats a l'adhesió però Emmanuel Macron, el president francès, ha subratllat que, atès el fracàs de la UE per respondre adequadament al dèficit democràtic de Polònia i Hongria, o de trobar la manera de tenir una política exterior coordinada, no hi pot haver ampliació fins que no s'hagin realitzat reformes als tractats. D'altra banda, segons l'índex de percepció de la corrupció de *Transparency International*, Ucraïna és el segon país més corrupte d'Europa, per davant de Rússia. En aquests moments està immersa en una guerra i les seves futures fronteres no estan gens clares. Així doncs, el camí cap a l'adhesió és ardu. Si el Consell de la Unió Europea hi està d'acord, es demanarà a la Comissió Europea que opini, i aquest procés pot durar fins a 18 mesos. Aleshores, Ucraïna haurà d'anar integrant la legislació de la UE durant un període de transició indefinit.

Ian Bancroft As Russia invades Ukraine, the EU must seek to protect the Western Balkans

Dins del context bèl·lic actual, l'autor afirma que la regió segueix sent molt vulnerable al contagi de les crisis que s'estan succeint a les fronteres orientals d'Europa, i considera que si no s'actua aviat els problemes desatesos s'aniran complicant i mutaran fins que sigui massa tard. A mesura que Rússia accelera la seva invasió d'Ucraïna, creixen les preocupacions respecte dels altres reptes per a una arquitectura de seguretat que, encara que imperfecta, ha estabilitzat en gran mesura una regió clau d'Europa. Tal com ha passat amb Ucraïna, la indiferència de la Unió Europea davant dels perills als quals s'enfronten els Balcans només ha fet més que trencar la confiança fins ara indiscutible en les seves polítiques que els candidats a l'adhesió havien defensat gairebé dogmàticament. Avui

Bòsnia i Hercegovina s'enfronta a un ressorgiment de tendències secessionistes, mentre que els intents de normalitzar les relacions entre Sèrbia i Kosovo han fracassat. Encara que les perspectives de secessió de la República Srpska segueixen sent escasses, les accions provocadores de Dodik són un desafiament directe a la constitució de Bòsnia i Hercegovina. Els possibles enfrontaments –per exemple, si hi hagués intents de retirar les forces armades del país del territori de l'entitat, tal com s'ha proposat– crearien una sèrie de dilemes de seguretat que podrien fer augmentar encara més les tensions. L'ampliació s'ha convertit en una promesa buida, fins i tot si la Unió continua invertint un capital polític i financer considerable als Balcans. Pel que fa a la qüestió de les possibles sancions contra la República Srpska, hi ha una manca de consens notable i desconcertant, encapçalat per l'Hongria de Viktor Orban, però amb el suport de Croàcia i Eslovènia. Si no estava clar fins ara, l'auge dels moviments i partits il·liberals a Europa compromet la recerca d'una política exterior unificada de principis i de valors. Tot i que la seva credibilitat s'ha vist soscavada al llarg del temps, la UE i els seus socis han de continuar construint resiliència davant les influències externes malèvoles.

The Economist A new refugee crisis has come to Europe

Després d'una setmana d'invasió gairebé un milió de persones ja han fugit d'Ucraïna d'acord amb les dades de l'Alt Comissionat de l'ONU per als Refugiats. Al voltant de la meitat han entrat a la UE per la frontera amb Polònia, mentre que Hongria, Moldàvia, Romania i Eslovàquia són els punts de pas secundaris. El comissari encarregat de la gestió de crisi afirma que la guerra podria obligar a 4 milions de persones a fugir d'Ucraïna, mentre que uns quants milions més es refugiaran a l'oest del país, considerat encara com una zona relativa segura. Així doncs, les fronteres de la UE, que s'han anat tancant cada cop més per a la majoria de refugiats des de la gran afluència procedent de Síria i l'Afganistan el 2015, s'estan obrint als ucraïnesos. Polònia, que ja acull prop d'1,5 milions d'ucraïnesos, alguns d'ells desplaçats per l'anterior agressió de Rússia al Donbass, afirma que oferirà a tots els refugiats d'Ucraïna refugi i assistència. Un altre fet destacable és que a diferència del 2015, quan quatre cinquenes parts dels migrants adults de Síria i l'Afganistan eren homes, els refugiats ucraïnesos són gairebé exclusivament dones i nens, degut al fet que els homes ucraïnesos d'entre 18 i 60 anys estan subjectes al servei militar obligatori i se'ls prohibeix sortir del país. Una altra diferència és que des del 2017, els ucraïnesos poden desplaçar-se sense visat per la UE durant 90 dies, la qual cosa significa que no han de demanar asil al primer país de la UE on entren. Així, la tasca d'acollir-los es repartirà entre països, mentre que al 2015 la càrrega va recaure de manera desproporcionada sobre Grècia i Itàlia, degut a raons geogràfiques, i sobre Alemanya i Suècia, que van ser els països més receptius a obrir les seves portes. Però potser la diferència més gran sigui la manera com es rebrà aquest nou flux de refugiats. Molts ucraïnesos ja viuen a la Unió Europea, molts estan ajudant els seus compatriotes quan arriben, oferint refugi i consells sobre com sobreviure. Si s'acaben quedant, aquests llaços sens dubte els ajudaran a integrar-se. Per als governs, acceptar migrants amb el suport dels ciutadans és molt més fàcil que si cal organitzar la seva instal·lació contra la voluntat de la gent.

Jean-Robert Raviot L'invasion de l'Ukraine concrétise la menace russe en Europe

Segons Raviot, professor de civilització russa contemporània a la Universitat de París-Nanterre, l'objectiu declarat de Vladimir Putin a llarg termini era aconseguir una Ucraïna neutral, després obrir una gran negociació amb els Estats Units i els seus aliats de l'OTAN per obtenir una revisió completa de l'arquitectura de seguretat del continent europeu. En aquest context, considera plausible que va ser la negativa dels Estats Units a iniciar negociacions amb Moscou sobre la base dels dos esborranys de tractats presentats per Rússia el 17 de desembre de 2021 el que va accelerar el desenvolupament de la invasió llançada el 24 de febrer. Per tal d'esbrinar les causes que han portat Putin a planificar i després decidir implementar una operació d'aquesta magnitud, és necessari analitzar les seves intencions a través del teixit del discurs oficial, intentant entreveure l'univers mental que ha donat forma a aquesta decisió. Al seu entendre, dos registres discursius permeten dibuixar dues cadenes de causalitat, molt lligades entre elles. La primera és de caràcter polític i geopolític de la nova guerra freda. La Nova Guerra Freda no és una continuació, sinó més aviat un ressorgiment de la Guerra Freda pròpiament dita, que va tenir lloc als anys 2000 com a reacció a la postguerra freda dels anys 90 i d'un nou desig rus de revisar l'ordre europeu. Rússia considera que aquest últim es va construir sense ella i fins i tot en contra ella aprofitant la seva feblesa als anys noranta. En aquest sentit, una figura clau de la Guerra Freda, el diplomàtic nord-americà George Kennan, inventor del concepte de contenció, ja va advertir el 1997 que la decisió d'admetre a l'OTAN els antics satèl·lits de l'URSS a l'est d'Europa era un "error fatal". En aquesta primera cadena de causalitat geopolítica s'empelta una segona, d'ordre de civilització i cultural, en virtut de la qual Rússia és un Estat portador d'una civilització –el món rus– amenaçat en la seva mateixa existència per una russofòbia occidental latent i difusa – que porta els líders a a voler apoderar-se dels seus recursos naturals, controlar els corredors logístics del continent euroasiàtic, fins i tot, avui, per contenir millor la Xina. Segons aquesta visió culturalista, que trobem per exemple en el pensament d'Alexandre Soljenitsyn, Ucraïna no és una nació en si mateixa, sinó la branca d'un gran poble rus. Per tant, Rússia té la missió de reunir en una única entitat política liderada per Moscou Rússia pròpiament dita, Bielorússia, Ucraïna i els russos que viuen als estats limítrofs (Kazakhstan del Nord). Avui, continuem amb aquesta lògica de pensament, Ucraïna s'hauria convertit en la baula feble del món rus, perquè d'alguna manera hauria perdut la seva consciència d'identitat sota la influència d'un nacionalisme ucraïnès revengista (fins i tot "neonazi" segons les paraules de Putin) manipulat des de fora.

China's position, between Russia and the West

Stuart Lau Putin puts China in a bind

A parer de l'autor, la guerra de Putin contra Ucraïna està posant Pequín en una posició molt incòmode. D'una banda, la posició oficial de la Xina és d'emetre declaracions vagues a favor del Kremlin, criticant l'OTAN i Washington, tot queixant-se de l'agressió occidental i

dels perills d'una nova Guerra Freda. De l'altra, però, la dinàmica geopolítica fonamental subjacent a la invasió d'Ucraïna és molt incòmoda per a Pequín, obsessionat amb la sobirania territorial. La idea que una regió o un grup ètnic determinat pogués reclamar la seva independència i ser reconeguda per una superpotència nuclear és un autèntic malson per a la Xina, permanentment preocupada per la dissidència en regions com el Tibet, Xinjiang i Hong Kong. En definitiva, doncs, aquesta no és la manera com Pequín vol que es dugui a terme la diplomàcia internacional. D'altra banda, la Xina tampoc no vol que els seus creixents vincles estratègics amb Putin obstaculitzin les seves relacions comercials amb unes economies occidentals que s'han mostrat inesperadament unànimes en la seva oposició a la campanya de Putin a Ucraïna.

Jeremy Goldkorn Maria Repnikova on Chinese soft power and Ukraine

La politòloga i experta en *soft power* xinès Maria Repnikova analitza les reaccions dels dirigents xinesos a la invasió d'Ucraïna i subratlla que, des de funcionaris del Ministeri d'Afers Exteriors a ambaixadors xinesos, inclosos ambaixadors xinesos a l'ONU, passant per les xarxes socials i la premsa xinesa, es poden detectar algunes continuïtats i algunes diferències amb les declaracions de 2014 sobre l'annexió de Crimea. Les similituds són bàsicament que la Xina encara té un enfocament bastant neutral i vague sobre aquesta crisi. No hi ha una crítica explícita a Rússia, però, el sentiment general és que s'hauria de resoldre aquesta crisi de manera pacífica, i que ambdues parts haurien d'intentar resoldre-la mitjançant la diplomàcia. Pel que fa a les diferències Repnikova considera que hi ha un major èmfasi en considerar els Estats Units com a actor negatiu i detonador d'aquesta crisi. També destaca l'escassa cobertura dels mitjans xinesos: els diaris més importants, els principals mitjans de comunicació, inclosa la CGTN, o el *Diari del Poble* i molts altres, no dediquen els principals titulars a Ucraïna. En darrer terme, doncs, tot i que la Xina es posiciona en una neutralitat amistosa cap a Rússia, no hi ha espai per al suport militar ni per compartir el reconeixement per part de Putin de les anomenades repúbliques populars de Donetsk i Luhansk. En definitiva, el discurs de Beijing és que ambdues parts són culpables i que els Estats Units són els principals responsables d'aquesta crisi.

The economic impact of the crisis

David Frum The Coming Energy Shock

Alguns comentaristes estan comparant l'actual agressió russa contra Ucraïna amb la invasió de Polònia per part de l'Alemanya nazi l'agost de 1939. L'autor de l'article, però, estableix una altra analogia que podria ser més precisa: el 1979, els trastorns a l'Orient Mitjà van provocar l'increment dels preus de l'energia i les economies occidentals es van esfondrar. Rússia és el tercer exportador mundial de petroli i el segon exportador de gas natural. Ara que els països occidentals han respost a la invasió imposant una duríssimes sancions a Rússia, el més probable és que Putin contraataqui prenent represàlies mitjançant la disminució de les vendes de combustible. Així doncs l'estat del mercat

energètic proporciona bona part de la resposta al per què Putin ha decidir atacar ara. Segons Frum, la veritable explicació rau en la feblesa del mercat energètic mundial a finals de la dècada de 2010, i la seva nova força a la dècada de 2020. Des de mitjans de 2014 fins a l'inici de la pandèmia mundial el 2020, el gas rus es venia per menys de 10 dòlars per milió d'unitats tèrmiques britàniques mètriques, sovint per menys de 5 dòlars. Però el mercat del gas és ineludiblement cíclic i els baixos preus de la dècada de 2010 van desincentivar la inversió en nova oferta i van establir les condicions per a l'augment dels preus durant la dècada de 2020. A mesura que l'economia mundial ha començat a recuperar-se de la pandèmia, també ho ha fet el preu del gas. El preu del gas rus als mercats al comptat va superar els 10 dòlars per milió de BTU mètriques el juny de 2021, després els 15 i després els 20. El dia que Putin va anunciar la invasió d'Ucraïna era d'uns 30 dòlars…

Brenda Shaffer Putin Just Pushed the World Into an Even Bigger Energy Crisis

Des que Rússia va atacar Ucraïna fa una setmana, el preu del cru s'ha disparat fins als 105 dòlars el barril, un preu que s'havia assolit per última vegada el 2014 arran de l'annexió de Crimea. L'autora considera que les coses podrien empitjorar molt a partir d'aquí, ja que si les actuals sancions imposades a Rússia no apunten explícitament al comerç energètic, les sancions als bancs i altres entitats impediran les exportacions de petroli, gas natural i carbó, causant estralls als mercats energètics mundials. A més, els perills per als petroliers que viatgen al Mar Negre comportaran una disminució del petroli que arribi als mercats mundials, inclosos els subministraments marítims de productors no russos com el Kazakhstan. La retallada del subministrament de petroli i de gas natural rus als mercats tindrà efectes de contagi i farà augmentar encara més els preus del carbó i del gas natural liquat (GNL), la qual cosa també influirà negativament sobre la inflació. Com ja va passar amb la crisi del petroli de 1973, l'actual crisi energètica s'està produint en un moment on els mercats energètics ja estaven particularment tensos. En efecte, pel que fa a la demanda, el consum mundial de petroli ha tornat als índexs previs a la pandèmia, i és probable que continuï augmentant, sobretot un cop torni a créixer el volum de viatges internacionals. A la vegada, la pandèmia també ha provocat una major demanda bàsica de petroli ja que ha augmentat l'ús de plàstics a causa de l'ús creixent de màscares, articles d'un sol ús i diversos articles de consum i que l'ús del transport públic s'ha anat reduint en benefici del desplaçament en cotxe. Atendre aquest increment de la demanda sense que augmentin els preus requereix produir més petroli, cosa que pocs governs occidentals han volgut admetre obertament. I un dels únics països que té una gran capacitat de producció de petroli infrautilitzada són els Estats Units, en un moment on les polítiques del president Joe Biden i els sentiments de la seva base política contra els combustibles fòssils són factors importants que han impedit noves inversions en la producció de petroli dels Estats Units.

The Economist Russia invades Ukraine

The Economist analitza les conseqüències econòmiques que pot tenir la invasió d'Ucraïna i

afirma que en si mateix, l'impacte directe de les sancions sobre l'economia europea serà modest ja que Rússia depèn de la demana europea i no al revés. Goldman Sachs estima que la pèrdua de comerç causada per una contracció del 10% de la demanda russa costaria a la zona euro només un 0,1% del seu PIB, i només la meitat a la Gran Bretanya. El problema és que algunes importacions de Rússia són inputs crucials i escassos per a la producció europea, ja que en temps normals, Rússia subministra entre el 30 i el 40% del gas d'Europa. Tot i que aquesta quota ha caigut en els últims mesos a mesura que Europa ha augmentat les importacions de gas natural liquat, una disminució addicional del subministrament, provocada per les sancions o com a represàlia, podria arribar a interrompre la producció industrial d'Europa. En qualsevol cas, el dany causat als exportadors europeus es repartiria de manera desigual entre els països. Rússia és una de les dues principals destinacions de mercaderies exportades tant de Lituània com de Letònia. També és una font important de demanda externa per a Finlàndia, Grècia i Bulgària. Per consegüent, aquests països es veurien sotmesos a un major impacte que la mitjana europea si es produís un col·lapse del comerç amb Rússia.

… We also recommend

Molly Roberts Ukraine is a war of the modern-day Web

Kate Aronof Authoritarian Nationalism—and Western Militarism—Are Climate Problems

Noah Barkin Europe's Sleeping Giant Awakens

Nosmot Gbadamosi How the Russia-Ukraine War Impacts Africans

Andrea Kendall-Taylor & Erica Frantz The Beginning of the End for Putin?

Dimitar Bechev Turkey, between a rock and a hard place on Russia

Mira Milosevich-Juaristi Rusia y el orden de seguridad europeo: del descontento pasivo al revisionismo activo

Adam Tooze The world is at financial war

Katie Stallard Putin's miscalculation in Ukraine could lead to his downfall

Florent Parmentier Le futur de la guerre en Ukraine est-il en Moldavie?